ایده جدید سازمان لیگ، تناقض‌ها را آشکار می‌کند

بی‌برنامگی زیر نقاب طرح‌های کاغذی

گزارش یک

حامد حسینی
خبرنگار

تصمیم اخیر سازمان لیگ فوتبال ایران برای تدوین آیین‌نامه ویژه شرایط فورس‌ماژور، در نگاه نخست اقدامی پیش‌نگرانه و ضروری به نظر می‌رسد؛ به‌ویژه در شرایطی که تجربه وقفه‌های ناگهانی مانند جنگ تحمیلی یا شرایط خاص کشور نشان داده که نبود چهارچوب مشخص، می‌تواند به تصمیمات موردی، نارضایتی باشگاه‌ها و افزایش حواشی منجر شود. اما نگاهی انتقادی به مفاد پیشنهادی و همزمانی آن با برخی تصمیمات کلان سازمان لیگ، از جمله افزایش تعداد تیم‌های لیگ برتر به ۱۸ تیم، پرسش‌های جدی را درباره انسجام سیاست‌گذاری و قابلیت اجرایی این طرح‌ها مطرح می‌کند.

نخستین نکته قابل تأمل، تناقض آشکار میان پیش‌بینی شرایط اضطراری و افزایش تعداد تیم‌های حاضر در لیگ است. اگر سازمان لیگ به‌درستی احتمال بروز شرایط فورس‌ماژور را در نظر گرفته و حتی سناریوهایی مانند توقف کامل مسابقات یا برگزاری پلی‌آف را طراحی کرده است، چرا همزمان ساختار لیگ را پیچیده‌تر و فشرده‌تر کرده است؟ افزایش تعداد تیم‌ها به ۱۸، به‌معنای افزایش تعداد مسابقات، طولانی‌تر شدن فصل و کاهش انعطاف‌پذیری تقویم است. در چنین شرایطی، هرگونه وقفه ناگهانی، مدیریت زمان‌بندی را دشوارتر می‌کند و احتمال ناتمام ماندن مسابقات را افزایش می‌دهد. این تصمیم نشان می‌دهد که یا پیش‌بینی فورس‌ماژور به‌صورت جدی در سیاست‌گذاری کلان لحاظ نشده، یا میان اهداف توسعه‌ای (افزایش تیم‌ها) و الزامات مدیریتی (کنترل چالش) هماهنگی وجود ندارد.

از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین طرح‌های مطرح‌شده، برگزاری مسابقات به‌صورت متمرکز در یک یا دو استان است؛ طرحی که پیش‌تر نیز در دوره‌های چالشی مطرح شد اما با مخالفت گسترده باشگاه‌ها و مشکلات اجرایی مواجه گردید. تجربه گذشته نشان داد که اجرای چنین مدلی، هزینه‌های سنگینی را به باشگاه‌ها تحمیل می‌کند؛ از اسکان طولانی‌مدت تیم‌ها گرفته تا هزینه‌های لجستیکی، تمرینی و پزشکی. بسیاری از باشگاه‌های لیگ برتر ایران از نظر مالی در وضعیت شکننده‌ای قرار دارند و تحمیل چنین هزینه‌هایی می‌تواند حتی بقای برخی از آن‌ها را به خطر بیندازد. بنابراین، طرحی که پیش‌تر با این سطح از مخالفت و ناکارآمدی مواجه شده، بدون اصلاحات اساسی، چگونه می‌تواند دوباره به‌عنوان یک راهکار عملی برای تصویب در هیات رئیسه سازمان لیگ مطرح شود؟

علاوه بر این، مسأله زیرساخت‌ها و ظرفیت استان‌های میزبان نیز به‌طور جدی مطرح است. برگزاری متمرکز مسابقات ۱۸ تیم، به‌معنای نیاز به چندین زمین استاندارد، امکانات تمرینی، هتل‌های مناسب و زیرساخت‌های حمل‌ونقل کارآمد است. در حال حاضر، تعداد محدودی از استان‌های کشور چنین ظرفیتی را دارند و حتی در این استان‌ها نیز برگزاری همزمان این حجم از مسابقات، فشار مضاعفی بر امکانات موجود وارد می‌کند. پرسش اساسی این است که سازمان لیگ بر اساس چه ارزیابی و تضمینی، این طرح را قابل اجرا می‌داند؟ آیا مطالعات دقیق زیرساختی انجام شده یا صرفاً با فرض‌های کلی، چنین سناریویی تدوین شده است؟

نکته دیگر به سازوکار تصمیم‌گیری در شرایط توقف مسابقات بازمی‌گردد. یکی از پیشنهادها، تعیین قهرمان یا تیم‌های سقوط‌کننده بر اساس فاصله امتیازی است. اگرچه این روش در برخی لیگ‌های اروپایی نیز در شرایط خاص به کار گرفته شده، اما همواره با اعتراض باشگاه‌ها و حتی مداخلات حقوقی همراه بوده است. در فوتبال ایران، که فضای بی‌اعتمادی میان باشگاه‌ها و سازمان لیگ و فدراسیون فوتبال بیشتر است، اجرای چنین مدلی بدون اجماع کامل، می‌تواند به چالش‌های جدی‌تری منجر شود. تجربه فصل گذشته و برگزاری پلی‌آف برای تعیین سرنوشت تیم‌هایی مانند مس رفسنجان و صنعت نفت آبادان نیز نشان داد که تصمیمات موردی، حتی اگر با نیت عدالت اتخاذ شوند، لزوماً به پذیرش عمومی منجر نمی‌شوند.

در نهایت، مسأله اصلی به نبود یک چارچوب شفاف، قابل پیش‌بینی و مورد توافق همه ذی‌نفعان بازمی‌گردد. آیین‌نامه فورس‌ماژور زمانی می‌تواند کارآمد باشد که پیش از آغاز فصل، به‌طور دقیق، شفاف و با مشارکت باشگاه‌ها تدوین و تصویب شود. در غیر این صورت، حتی بهترین سناریوهای روی کاغذ نیز در عمل با چالش‌های جدی مواجه خواهند شد. سازمان لیگ باید پیش از هر چیز، میان اهداف توسعه‌ای خود و الزامات مدیریت بحران تعادل برقرار کند؛ در غیر این صورت، افزایش تعداد تیم‌ها و همزمان تدوین سناریوهای اضطراری، نه‌تنها به بهبود وضعیت کمک نمی‌کند، بلکه پیچیدگی‌های بیشتری را به ساختار لیگ تحمیل خواهد کرد.

اگرچه تلاش برای پیش‌بینی شرایط فورس‌ماژور اقدامی مثبت است، اما بدون هماهنگی با سایر تصمیمات کلان، بدون توجه به واقعیت‌های اقتصادی باشگاه‌ها و بدون ارزیابی دقیق زیرساخت‌ها، این طرح‌ها بیش از آنکه راه‌حل باشند، به منبعی جدید از ابهام و چالش تبدیل خواهند شد.

> تلاش برای پیش‌بینی شرایط فورس‌ماژور اقدامی مثبت است، اما بدون هماهنگی با سایر تصمیمات کلان، بدون توجه به واقعیت‌های اقتصادی باشگاه‌ها و بدون ارزیابی دقیق زیرساخت‌ها، این طرح‌ها بیش از آنکه راه‌حل باشند، به منبعی جدید از ابهام و چالش تبدیل خواهند شد

عکس: سایت باشگاه چادرملو

پرونده نوشی‌صوفیانی در حال بررسی است

شهربابک نمی‌خواهد زنگ تفریح لیگ برتر باشد

واکنش

مجتبی اسماعیلی مدیرعامل مس شهربابک درباره قرعه تیمش در لیگ برتر می‌گوید: «لیگ برتر سختی‌های خاص خودش را دارد و برای تیم‌هایی که به‌تازگی به این مسابقات راه پیدا می‌کنند، این دشواری‌ها به مراتب بیشتر است.

ما هم از این موضوع مستثنی نیستیم و می‌دانیم که بازی‌های بسیار سختی پیش رو داریم. در لیگ برتر هیچ حریفی ساده نخواهد بود اما تلاش کرده‌ایم شرایط و تدارکات مناسبی را برای تیم فراهم و بازیکنان خوبی را جذب کنیم تا هرچه زودتر به هماهنگی لازم برسند و بتوانند از همان ابتدای فصل عملکرد مطلوبی داشته باشند.»

او درباره آخرین وضعیت داود نوشی‌صوفیانی اینطور می‌گوید: «او ابتدا قرارداد داخلی با باشگاه ما امضا کرد اما ظاهراً با باشگاه ذوب‌آهن نیز قراردادی امضا کرده است. این موضوع در حال بررسی است و پس از مشخص شدن جزئیات، درباره آن تصمیم‌گیری خواهد شد.» او در مورد وضعیت ورزشگاه و شرایط میزبانی مس شهربابک اینطور می‌گوید: «خوشبختانه ورزشگاه باکیفیتی در شهر شهربابک در اختیار داریم. برخی نواقص جزئی نیز در حال برطرف شدن است و در بخش هتلینگ و اسکان تیم‌ها نیز ان‌شاءالله مشکلی نخواهیم داشت.»

او با اشاره به اردوی تیمش در روزهای آینده می‌گوید: «از روز شنبه اردوی تیم در تهران آغاز شده و بازیکنان در حال انجام تمرینات بدنسازی هستند. همچنین دیدارهای تدارکاتی نیز به‌زودی هماهنگ و برگزار خواهد شد. تا اینجای کار، روند آماده‌سازی مطابق برنامه‌های سرمربی پیش رفته و از شرایط تیم رضایت داریم.»

شوک دوم به مس بعد از سقوط

۷ بازیکن از رفسنجان جدا می‌شوند

اتفاق روز

سرنوشت آینده ۷ بازیکن تحت قرارداد این تیم، به جلسه امروز مجتبی جباری با مدیران باشگاه گره خورده است. باشگاه مس رفسنجان در حالی خود را برای حضور در لیگ یک آماده می‌کند که وضعیت نیمکت این تیم هنوز به طور کامل مشخص نشده است. قرار است امروز جلسه‌ای میان مدیران باشگاه و مجتبی جباری برگزار شود تا درباره ادامه همکاری دو طرف برای فصل آینده تصمیم‌گیری شود.

جباری که همچنان با مس رفسنجان قرارداد دارد، یکی از گزینه‌های اصلی هدایت این تیم در لیگ یک محسوب می‌شود و مدیران باشگاه امیدوار هستند بتوانند برنامه‌های فصل آینده را با او پیش ببرند. با این حال، هنوز مشخص نیست که جباری تمایلی به ادامه همکاری خواهد داشت یا مسیر دیگری را برای ادامه دوران مربیگری خود انتخاب می‌کند. در این میان، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که باید درباره آن تصمیم‌گیری شود، وضعیت بازیکنان تحت قرارداد مس رفسنجان است. در شرایطی که قرارداد اکثر بازیکنان این تیم به پایان رسیده و آنها بازیکن آزاد محسوب می‌شوند، تنها هفت بازیکن همچنان با باشگاه قرارداد دارند و باید درباره آینده آنها تعیین تکلیف شود. پیام پارسا، دانیال جهانبخش، سامان نریمان جهان، میلاد فخرالدینی، مهرداد رضایی، حسین کریم‌زاده و فرنام عرب، ۷ بازیکنی هستند که همچنان تحت قرارداد مس رفسنجان قرار دارند.

در صورتی که مجتبی جباری در این تیم ماندنی شود، او باید درباره حفظ یا جدایی این نفرات تصمیم‌گیری کند و در غیر این صورت این مسئولیت بر عهده سرمربی جدید خواهد بود.

درباره پرسپولیس بعداً صحبت می‌کنم

وحید رضایی: لیگ ۱۸ تیمی عامل سوءاستفاده عده‌ای می‌شود

مصاحبه

وحید رضایی سرمربی تیم فوتبال شمس‌آذر قزوین درباره شرایط تیمش می‌گوید: «از چهاردهم تیرماه تمرینات خودمان را آغاز کردیم و در این مدت تلاش کردیم با آمادگی کامل وارد فصل جدید شویم. تعدادی از بازیکنان فصل گذشته را حفظ کردیم و در کنار آن چند بازیکن جوان و مستعد هم به تیم اضافه شدند. امیدوارم فصل خوبی را تجربه کنیم. در این مدت صبح و عصر به صورت فشرده تمرین کردیم، دو بازی دوستانه هم برگزار شد و امروز نیز برای برپایی یک اردوی سه‌روزه به تهران آمدیم تا در تست‌های ایفمارک هم شرکت کنیم.» او با اشاره به تغییرات تیمش اینطور می‌گوید: «چند بازیکن را از دست دادیم، اما در مقابل تعدادی بازیکن جدید هم به تیم اضافه شدند. امیدوارم با این ترکیب فصل موفقی را پشت سر بگذاریم. بازیکنان جوان تیم انگیزه بسیار زیادی دارند تا توانایی‌های خود را نشان دهند. باید این واقعیت را هم در نظر گرفت که از نظر مالی توان رقابت با تیم‌های متمول را نداریم، بنابراین تلاش می‌کنیم با کار، برنامه‌ریزی و کوشش بیشتر این کمبودها را جبران کنیم.» رضایی درباره ۱۸ تیمی شدن لیگ می‌گوید: «این تصمیم باعث می‌شود تعداد بازیکنان باکیفیت برای تیم‌ها کمتر شود. همین حالا هم می‌بینیم که قیمت فوتبالیست‌ها به شکل کاذب افزایش پیدا کرده و متأسفانه برخی ایجنت‌ها در این موضوع نقش دارند. برای جذب یک بازیکن معمولی باید حدود ۳۰ میلیارد تومان هزینه کرد که واقعاً منطقی نیست. به اعتقاد من فوتبال ما در حال حاضر ظرفیت برگزاری لیگ ۱۸ تیمی را ندارد و این شرایط باعث شده برخی افراد از این وضعیت سوءاستفاده کنند. از طرف دیگر، بعضی تیم‌ها بیشتر به دنبال استفاده از بازیکنان آماده هستند و کمتر به بازیکن‌سازی توجه می‌کنند، اما تیمی مثل شمس‌آذر تلاش می‌کند روی پای خودش بایستد و با سرمایه‌گذاری روی استعدادهای جوان مسیر پیشرفت را ادامه دهد.» آنها در هفته اول لیگ به مصاف پرسپولیس می‌روند: «الان تمام تمرکز ما روی آماده‌سازی و تمرینات است. فرصت هست تا بعداً در مورد این مسابقه و شروع لیگ صحبت کنیم.»

شنانی به خیبر رفت

باشگاه خیبر خرم‌آباد به صورت رسمی از جذب حسین شنانی، وینگر فصل گذشته نساجی و بهترین پاسور لیگ دسته اول خبر داد تا این بازیکن باتجربه فصل آینده با پیراهن نماینده لرستان در لیگ برتر به میدان برود. شنانی در فصل گذشته یکی از نفرات مؤثر نساجی در مسیر قهرمانی لیگ یک و بازگشت به سطح اول فوتبال ایران بود. این بازیکن آبادانی با ثبت ۱۲ پاس گل، بالاتر از دیگر بازیکنان عنوان بهترین پاسور مسابقات را به دست آورد و در تعداد زیادی از امتیازهای مهم تیم رضا عنایتی نقش داشت. آخرین پاس گل او با پیراهن نساجی در دیدار پایانی فصل برابر آریو اسلامشهر ثبت شد. شنانی در روز برگزاری جشن قهرمانی، زمینه‌ساز تنها گل تیمش شد و آمار نهایی خود را به ۱۲ پاس گل رساند. او پیش از آن نیز با پاس‌های گل تعیین‌کننده برابر تیم‌هایی مانند سایپا، شهرداری نوشهر، مس سونگون، هوادار و پالایش نفت به نساجی برای کسب امتیازهای حساس کمک کرده بود. شنانی پس از پایان فصل با انتشار پیامی احساسی از نساجی و هواداران این تیم خداحافظی کرد. خیبر، مس شهربابک و چند تیم دیگر خواهان جذب او بودند که در نهایت مذاکرات نماینده خرم‌آباد به توافق انجامید و بهترین پاسور لیگ یک مقصد جدید خود را انتخاب کرد. خیبر با جذب شنانی یک بازیکن باتجربه و توانمند در ارسال پاس نهایی به فاز هجومی خود اضافه کرده است. این وینگر حالا پس از سهم قابل توجهی که در قهرمانی نساجی داشت، باید فصل تازه‌ای را در خرم‌آباد آغاز کند و توانایی‌هایش را بار دیگر در لیگ برتر نشان دهد. لازم به ذکر است که این بازیکن در صنعت نفت و نساجی سابقه همکاری با فراز کمالوند را در کارنامه داشت و حالا در سومین باشگاه متفاوت نیز زیر نظر این مربی باتجربه کار خواهد کرد.

نقل و انتقالات

بازگشت مدافع آلومینیوم به اراک

سیدمهران موسوی که سال گذشته از آلومینیوم جدا شده بود، دوباره به اراک بازگشت تا زیر نظر پیروز قربانی به کارش ادامه بدهد. این بازیکن که سابقه بازی برای فولاد خوزستان، پیکان، فجرشهیدسپاسی شیراز، راه‌آهن تهران و ... را در کارنامه دارد، پیش از این هم طی سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ برای آلومینیوم اراک به میدان رفته بود که پس از توافق با محمد محمدی، مدیرعامل این باشگاه، قرارداد جدیدی با آلومینیوم امضا کرد. موسوی طی فصل اخیر ۲۱ بازی برای فجر انجام داد، یک گل به ثمر رساند و دو گل دیگر را پایه‌گذاری کرد و پیش از آن هم طی دوران حضور سه ساله‌اش در آلومینیوم اراک ۸۶ بار به میدان رفته و آمار چهار گل و یک پاس گل را به ثبت رسانده بود.

ایران‌نژاد در کادرفنی شهربابک

محسن ایران‌نژاد، مدافع سابق تیم‌های سپاهان اصفهان و شاهین بوشهر، به کادرفنی قاسم شهبا در مس شهربابک اضافه شد. ایران‌نژاد که سابقه هدایت و سرمربیگری در لیگ دو را دارد، حالا تجربه‌ای جدید را در مس شهربابک آغاز خواهد کرد. او سابقه هدایت و سرمربیگری تیم‌هایی چون بهمن جوان و فولاد هرمزگان را نیز در کارنامه دارد.

خرید لیگ یکی فجر

فردین معاونی، مدافع میانی فصل گذشته پارس جنوبی جم با امضای قراردادی ۲ ساله به فجر شهیدسپاسی پیوست تا فوتبال خود را در تیم استانش دنبال کند. این مدافع بومی استان فارس، پس از انجام ۲۶ بازی در فصل گذشته با پیراهن پارس جنوبی جم، از فصل جدید با لباس فجرشهیدسپاسی به میدان خواهد رفت. همچنین محمدعلی فرامرزی مدافع چپ فصل گذشته پیکان اصالتی شیرازی دارد و حالا در ۳۱ سالگی با تجربه‌ای که کسب کرده، قراردادی یکساله با فجرشهیدسپاسی منعقد کرده است. فرامرزی که با تیم فجر به فوتبال حرفه‌ای معرفی شده، سابقه حضور در تیم‌هایی چون پدیده، استقلال خوزستان، پیکان و ذوب‌آهن را هم در کارنامه ثبت کرده است. او دو فصل پیش در هفته پایانی لیگ یک مقابل مس کرمان، توانست گل صعود پیکان به لیگ برتر را به ثمر برساند. همچنین شاهین توکلی، مدافع میانی فصل گذشته پیکان با قراردادی یکساله به فجر شهید سپاسی پیوست. توکلی سابقه بازی در تیم‌های فولاد خوزستان، مس رفسنجان، آلومینیوم اراک، ماشین‌سازی تبریز و ... را در کارنامه دارد. این مدافع که فصل گذشته در ۲۰ بازی برای پیکان به میدان رفت، پس از توافق با مدیرعامل باشگاه، قرارداد خود را امضا کرد و به طور رسمی به عضویت فجر شهید سپاسی درآمد.

آخرین وضعیت آلوز در سپاهان

ریکاردو آلوز پس از آنکه از تراکتور به سپاهان پیوست با شکایت تیم تبریزی از ماه فروردین به مدت ۴ ماه از حضور در مسابقات رسمی محروم شد. با این وجود آلوز همچنان به تمرینات زردپوشان اصفهانی اضافه نشده است. مهدی کریمیان، مدیر تیم فوتبال سپاهان می‌گوید: «او بازیکن ماست و قرارداد دارد. محرومیتش را سپری می‌کند و به جمع ما اضافه می‌شود. شماره ۱۰ که برای آلوز است متعلق به کسی نیست و قطعاً کارت بازی آلوز با شماره ۱۰ صادر می‌شود.»

شماره ۱۰ اراک به ذوب‌آهن رفت

امین جهان‌کهن که پس از چهار سال حضور در آلومینیوم قراردادش تمدید نشده بود و در حال مذاکره با گزینه‌های مختلف طی روزهای اخیر بود، در نهایت مقصدش را انتخاب کرد تا پس از سال‌ها دوباره شاگرد عبدالله ویسی شود. جهان‌کهن که از فولاد خوزستان رشد کرد و به تیم بزرگسالان این باشگاه رسید، طی سالیان اخیر برای ملوان انزلی، فجرشهیدسپاسی شیراز، نفت مسجدسلیمان، مس کرمان و آلومینیوم اراک به میدان رفت ولی حالا با انتخاب ذوب‌آهن، تصمیم گرفته مسیر جدیدی را برود. این هافبک چپ‌پا و باتجربه در آستانه حضور در چادرملو اردکان بود که ناگهان تغییر مسیر داد و سراز ذوب‌آهن درآورد و قراردادش با این باشگاه را امضا کرد.

فعالیت ۹۰ درصدی گل‌گهر

حیدر افسری، سرپرست تیم گل‌گهرسیرجان درباره فعالیت باشگاهش در فصل نقل و انتقالات می‌گوید: «امین کاظمیان به تمرینات تیم اضافه شده و محمدرضا اخباری نیز ظرف یک هفته آینده به جمع بازیکنان ملحق خواهد شد. حدود ۹۰ درصد برنامه نقل‌وانتقالات باشگاه انجام شده است. سهمیه لیگ برتری ما هنوز پر نشده است. بر اساس دستورالعمل جدید، همچنان دو جای خالی در اختیار داریم و می‌توانیم از آنها استفاده کنیم.» افسری درباره محل میزبانی گل‌گهر در رقابت‌های لیگ قهرمانان آسیا ۲ می‌گوید: «با توجه به اینکه فصل آینده در رقابت‌های آسیایی حضور خواهیم داشت، در حال بررسی محل میزبانی هستیم و به احتمال زیاد یکی از دو کشور عمان یا عراق میزبان دیدارهای خانگی ما خواهد بود.»

روستایی به شهربابک رفت

امیر روستایی که فصل گذشته در تیم لوسیل قطر حضور داشت، پس از بازگشت به فوتبال ایران، مس شهربابک را به عنوان مقصد جدید خود برای فصل آینده انتخاب کرد. روستایی با مسئولان باشگاه مس شهربابک به توافق نهایی رسید و قرارداد خود را با این باشگاه امضا کرد. او فصل آینده در ترکیب تیمی به میدان خواهد رفت که به تازگی جواز حضور در لیگ برتر فوتبال ایران را کسب کرده است. این مهاجم سابقه حضور در الشحانیه، پیکان و پرسپولیس را هم در کارنامه خود دارد.